

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 362)

Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına ve Bu Kanuna Ek Maddeler Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı ile 3096 Sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/624, 1/137)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K.K. Gn. Md. 07/101-2258/03422

20.10.1989

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 7.8.1989 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına ve Bu Kanuna Ek Maddeler Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ekte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Türkiye Elektrik Kurumu dışındaki özel hukuk hükümlerine tabi sermaye şirketi statüsüne sahip yerli ve yabancı şirketlerin elektrik üretimi, iletimi, dağıtımı ve ticareti ile görevlendirilmesi 4.12.1984 tarihli ve 3096 sayılı Kanunda öngörülmüş bulunmaktadır.

Kanun uyarınca, Bakanlar Kurulu kararına göre belirlenen görev bölgelerinde görevlendirme talebinde bulunan şirketler ile üretim tesisi kurup işletmek üzere izin talep eden şirketlerin başvuruları incelenerek değerlendirilmekte ve bazı şirketlerle görev sözleşmesi imzalanmaktadır.

Ülkemizde mevcut elektrik enerjisi potansiyelinin değerlendirilerek kullanılabilir hale getirilmesinde özel sektöre tanınan bu imkân, millî ekonomimize büyük fayda ve dinamizm sağlayacaktır.

Özellikle bu Kanuna göre üretimi, iletimi, dağıtımı ve ticareti yapılacak elektrik enerjisinin fiyat istikrarını sağlamak ve yine bu faaliyetlerle ilgili olarak araştırma, geliştirme, proje tesis, üretim, ithalat hizmetleri ile finansman çalışmalarına yardımcı olmak amacıyla Elektrik Enerjisi Fonu adı altında bir fonun kurulmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Gerçekleştirilecek üretim ve hizmetler için hazırlanacak tarifelerden ayrılacak paylarla oluşturulacak olan mezkûr fonun ihdasını teminen bu Kanun Tasarısı düzenlenmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — 3096 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası değiştirilerek, bu maddede şirketler nezdinde kurulması öngörülen fonlar kaldırılmış ve yerine Elektrik Enerjisi Fonu getirilmiştir.

Madde 2. — Bu madde ile Kanuna beş ek madde ilave edilmiştir.

Eklenen 1 inci madde ile, elektrik enerjisi sektörüne hizmet edecek "Elektrik Enerjisi Fonu" kurulmuş ve fonun kaynakları bu maddede açıkça gösterilmiştir.

Eklenen 2 nci madde ile, fonun, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bünyesinde Bakan tarafından kurulan 5 kişilik bir yönetim kurulunca idare edileceği belirtilmektedir.

Eklenen 3 üncü maddede, fonun işleyişinin Muhasebe Umumiye Kanunu, Devlet İhale Kanunu ve Harcırah Kanunu hükümlerine tabi olmadığı belirtilmektedir.

Eklenen 4 üncü madde ile, fonun Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunca denetleneceği öngörülmüştür.

Eklenen 5 inci maddede, fonla ilgili hususların Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte düzenleneceği öngörülmüştür.

Madde 3. — Yürürlük ile ilgilidir.

Madde 4. — Yürütme ile ilgilidir.

T.C.

Başbakanlık

Kararlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K.K. Gn. Md. 18/101-1/309/03431

10.6.1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

3096 Sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtım ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesi-ne Dair Kanun Hükümünde Kararname bugünkü Resmî Gazetede yayımlanmış ve Anayasanın 91 inci maddesine istinaden bir sureti ekte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

GEREKÇE

19.12.1984 tarihinde yürürlüğe giren Türkiye Elektrik Kurumu dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtım ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkındaki 3096 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde "Görevin verilmesi"ne dair usul ve esaslar tespit edilmiştir. Buna göre elektrik üretim, iletim, dağıtım ve ticareti ile ilgili olarak hizmet vermek üzere kurulmuş sermaye şirketlerine, DPT görüşü alındıktan sonra Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla görev izni verilebilecektir. Yine aynı maddede Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına, Bakanlar Kurulu kararı çerçevesinde görevli şirketlerde sözleşme yapma yetki ve görevi verilmiştir.

Bu hükümlerle getirilen düzenlemenin yanında, Kanunun 5 inci maddesinde; görevin ifası için görev bölgesi içerisinde kamu kurum ve kuruluşlarına ait yapılmış ve yapılacak olan üretim, iletim ve dağıtım tesislerinin işletme haklarının Bakanlar Kurulu kararı ile görevli şirketlere verilebileceği hüküm altına alınmış ve aynı maddenin ikinci fıkrasında da tesislerin işletilmesinin 2983 sayılı Tasarrufların Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkında Kanun ve bununla ilgili yönetmelik esaslarına göre yapılacağı öngörülmüştür.

Belli bir kamu hizmetinin yerine getirilmesi maksadıyla hem Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve hem de Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığının görevlendirilmiş bulunması; birbirinin devamı sayılan hizmetlerde iki başlılığa sebep olmuş, bir yandan bu hizmetlerin rasyonel ve uyum içinde devamı engellenirken bir yandan da kamuya götürülmesi gereken faaliyetlerde kesintiler meydana gelmiştir.

Bu itibarla, mezkûr 5 inci maddenin ikinci fıkrasında bulunan ve tesislerin işletilmesi işini Tasarrufların Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkında Kanun ve bununla ilgili yönetmeliklere bırakan hükmün değiştirilerek, Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığının bu hususta devre dışı bırakılması gerekmiş, bunun yerine; 3096 sayılı Kanunun genel esprisine uygun olarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görevlendirilmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Yukarıda belirtilen mahzurların giderilmesi amacıyla getirilen değişiklik; hizmetlerin yürütülmesi işinin tek kuruluş bünyesinde toplanması sağlanacak, zaman ve kaynak israfı önlenmek suretiyle toplumun belli bir konudaki ihtiyacının uzmanlaşmış elemanlar vasıtasıyla daha hızlı bir şekilde karşılanması temin edilecektir.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

3096 Sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtım ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname

4.12.1984 tarihli ve 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtım ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının değiştirilmesi; 2.2.1984 tarihli ve 2977 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak, Bakanlar Kurulunca 26.4.1987 tarihinde kararlaştırılmıştır.

MADDE 1. — 4.12.1984 tarihli ve 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Tesislerin işletilmesi ve devri ile ilgili hususlar çıkarılacak yönetmelik çerçevesinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca yürütülür.”

MADDE 2. — Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Kenan Evren
Cumhurbaşkanı

Başbakan
T. Özal

Devlet Bak. - Başbakan Yrd.

İ. K. Erdem

Devlet Bakanı

H. C. Güzel

Devlet Bakanı

A. Tenekeci

Devlet Bakanı

A. Karaevli

Adalet Bakanı

M. O. Sungurlu

İçişleri Bakanı

Y. Akbulut

Maliye ve Gümrük Bak.

A. K. Alptemoçin

Bayındırlık ve İskân Bak.

İ. S. Giray

Ulaştırma Bakanı

V. Atasoy

Çalışma ve Sos. Güvenlik Bak.

M. M. Taşçoğlu

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bak.

S. N. Türel

Devlet Bakanı

K. Oksay

Devlet Bakanı

M. V. Dinçerler

Devlet Bakanı

M. T. Tütüz

Devlet Bakanı V.

A. Tenekeci

Millî Savunma Bakanı

Z. Yavuztürk

Dışişleri Bakanı V.

H. C. Güzel

Millî Eğt. Gençlik ve Spor Bak.

M. Emiroğlu

Sağ. ve Sos. Yard. Bak.

M. Kalemli

Tarım Orman ve Köy İşleri Bak.

H. H. Doğan

Sanayi ve Ticaret Bakanı

H. C. Aral

Kültür ve Turizm Bakanı

A. M. Yılmaz

Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu Raporu

*Türkiye Büyük Millet Meclisi
Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret
Komisyonu*

27.11.1989

Esas No. : 1/137-1/624

Karar No. : 3

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesi-ne Dair Kanun Hükmünde Kararname ile “Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına ve Bu Kanuna Ek Maddeler Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı” Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Temsilcilerinin de katıldığı Komisyonumuzun 23.11.1989 Tarihinde yaptığı 3 üncü Birleşiminde incelenip görüldü.

Komisyonumuz Kanun Hükmünde Kararname ile Kanun Tasarısının birleştirilerek görü-lmesini kararlaştırmış olup Kanun Tasarısını görüşmelerinde esas almıştır.

Kanun Hükmünde Kararname ve Kanun Tasarısının genel gerekçelerinin okunup, ilgili tem-silcilerin Kararname ve Tasarı ile ilgili görüşleri alındıktan sonra maddelere geçilmesi Komis-yonumuzca karar altına alınmıştır.

I. Kanun Tasarısı ile Kanun Hükmünde Kararname birleştirildiği için Kanun başlığı ye-niden tanzim edilmiştir.

II. Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesi 3096 sayılı Kanunun 5 inci madde-sinin 2 nci Fıkrasını değiştirdiğinden Tasarının 1 inci maddesi olarak aynen kabul edilmiştir.

III. Kanun Tasarısının 1 inci maddesi ise Kanun Hükmünde Kararnamede 3096 sayılı Kanunun isminin açık yazılması nedeniyle paralellik sağlamak amacıyla 2 nci madde olarak yeniden düzenlenmiştir.

IV. Kanun Tasarısının 2 nci maddesindeki 3096 sayılı Kanunun ismi yine açık şekilde yazılmış olup Ek madde 1'in başlık kısmına Kanun Tekniği açısından “Elektrik Enerjisi Fonu” ibaresi konulmuştur.

Ek Madde 1'in son satırında Fonun amaçlarını gerçekleştirebilmesi, özellikle projeleri Fi-nansman yönünden destekleyebilmesi için, yurt içi ve yurt dışında bulunan finansman kuru-luşlarından kredi sağlaması gerektiği için finansman kuruluşları kredi verirken kredi alanın tüzel kişiliği haiz olması şartını aramaktadır. Bu nedenle “Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı nezdinde” cümlesinden sonra “Tüzel Kişiliğe haiz” ibaresinin eklenmesi uygun görülmüştür. Aynı maddedeki “Fonun gelirleri şunlardır” ibaresi “Fonun Kaynakları Şunlardır” olarak dü-zeltilmiştir. Yine aynı maddenin (f) Fıkrasından sonra fonun kaynakları ancak fonun kurulu-şundan sonra harekete geçirilebileceğinden fonda yeterli birikimin sağlanmasının uzun bir sü-reyi alacağı kuşkusuzdur. Ayrıca fonun amacına ulaşabilmesi başlangıçta olması gereken bir birikimle mümkün olacağından fonda yeterli birikimin sağlanması için geçecek süre içinde ve fonun faaliyetleri sırasında fonun yurt içi ve yurt dışı finansman kuruluşlarından kredi alması zorunluluğu nedeniyle (g) Fıkrası olarak iç ve dış krediler ibaresi eklenmiştir.

Keza aynı maddenin (g) Fıkrası teselsülû sağlamak amacıyla (h) Fıkrası olarak kabul edilmiştir.

V. Kanun Tasarısının Ek 2 nci maddesinin başına "Fonun Yönetimi" hükmü konulmuş ve madde buna göre yeniden düzenlenmiştir.

VI. Kanun Tasarısının Ek 3 üncü maddesinin başına "Uygulanmayacak Kanunlar" hükmü konulmuş olup maddede geçen "832 sayılı Harcırah Kanununun numarası" "6245 sayılı Harcırah Kanunu" olarak düzeltilmiştir.

VII. Kanun Tasarısının Ek 4 üncü maddesinin başına "Uygulanmayacak Kanunlar" hükmü konularak madde bu şekliyle kabul edilmiştir.

VIII. Kanun Tasarısının Ek 5 inci maddesi olarak Devlet malları ve paralarının haczedilemeyeceği kuşkusuzdur. Fonun, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı nezdinde kurulması yönetimin Bakanlıkça yerine getirilmesi ve kaynakları göz önüne alınarak, Fonun emniyetle çalışmasının sağlanması bakımından yeni bir ek madde eklenmesi uygun görülmüştür.

IX. Kanun Tasarısının Ek 5 inci maddesi Ek 6 ncı madde olarak teselsül ettirilmiş olup, maddenin başına "Yönetmelik" hükmü eklenmiş ve madde bu şekliyle kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 2 nci maddesi ek maddelerde yapılan yukarıdaki değişikliklerle 3 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

X. Kanun Tasarısının 3 üncü maddesi 4 üncü madde, 4 üncü maddesi ise 5 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

İşbu Raporumuz Plan-Bütçe Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan
Adnan Yıldız
İstanbul
Sözcü

Erkan Yüksel

Tokat

Üye

Metin Yaman

Erzincan

Üye

Hayrettin Elmas

İstanbul

Üye

M. İrfan Bayyazıoğlu

Kayseri

Üye

Veli Aksoy

İzmir

(Ek madde 1, Ek madde 2 ve Kararnameye muhalefet şerhim ektedir)

Üye

Mehmet Korkmaz

Kütahya

(Muhalefet şerhim ektedir)

Başkanvekili
Ahmet Edip Uğur

Balıkesir

Kâtip

Ali Sami Akkas

Balıkesir

Üye

Ali Rıza Yılmaz

İçel

Üye

Sadettin Ağacık

Kastamonu

Üye

Abdullah Sedat Doğan

Adana

(Tasarının Ek madde 1 ve Kanun Hükmündeki Kararnameye muhalefet şerhim ektedir)

Üye

Neccar Türkcan

İzmir

(1 ve Ek 1 maddeye muhalefet ve 2 nci maddeye muhalefet şerhim ektedir)

Üye

Şinasi Altınır

Zonguldak

(Muhalefet şerhim ektedir)

MUHALEFET ŞERHİ

3096 sayılı Yasa ile ilgili olarak görüştüğümüz Kanun Hükmünde Kararnameye Meclisin yetkisini aldığı için muhalifiz.

Neccar Türkan
İzmir

Sedat Doğan
Adana

Veli Aksoy
İzmir

MUHALEFET ŞERHİ

Kurulacak olan fonun diğer fonlar gibi T.B.M.M. denetimi dışında tutulacak olmasından ve oluşturulacak bu fonla geçim sıkıntısı içinde olan yurttaşlarımıza yeni ekonomik yük getireceğinden ayrıca özel sektöre ve yabancı tekellere finansman sağlanacağından 3096 sayılı Yasanın 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası ile 3096 sayılı Yasaya ek olarak sunulan Ek-1 maddeye muhalifiz.

Veli Aksoy
İzmir

A. Sedat Doğan
Adana

Neccar Türkan
İzmir

MUHALEFET ŞERHİ

Ek madde 2 de Elektrik Enerji Fonu, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı tarafından Bakanlık bünyesinde teşkil edilecek 5 kişilik yönetim kurulunda, Bakanlık üst düzeyindeki görevliler ve yönetim kurulunda görev alacak teknik elemanlar belirlenmediği için muhalifiz.

Veli Aksoy
İzmir

Neccar Türkan
İzmir

23.11.1989

MUHALEFET ŞERHİ

Görüşmekte olduğumuz Kanun Tasarısının, yeni bir Fon yaratması amacıyla olması dolayısıyla ve DYP olarak fonlara, denetim ve kullanım açısından sakıncalı gördüğümüz için bu Fon Kanununa muhalifiz.

Saygılarımızla.

Şinasi Altın
Zonguldak

Mehmet Korkmaz
Kütahya

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Plan ve Bütçe Komisyonu
Esas No. : 1/137, 1/624
Karar No. : 104

30 . 1 . 1990

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2.2.1984 tarihli ve 2977 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak, Bakanlar Kurulunca 26.4.1987 tarihinde kabul edilen ve 10.6.1987 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak aynı tarihte Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "3096 Sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti İle Görevlendirilmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname" ile, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 20.10.1989 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti İle Görevlendirilmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına ve Bu Kanuna Ek Maddeler Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı" ön havalesi gereği Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunda ilgisi nedeniyle birleştirilerek ve tasarı esas alınmak suretiyle görüşülmüş ve 13.12.1989 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Tasarı, Komisyonumuzun 24.1.1990 tarihinde yaptığı 28 inci birleşimde Hükümeti temsil eden Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Başkanlığında, Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı temsilcilerinin katılımıyla incelenip, görüşülmüştür.

Komisyonumuzda tasarının geneli üzerinde yapılan görüşmelerde; işletme hakkının devrinde Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığına verilmiş olan yetkilerin Kanun Hükmünde Kararname ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına devredilmiş olmasının pratikte sağlayacağı faydaların tartışılır olduğu, kurulması öngörülen Fon ile bütçe kaynaklarının kısıtlandığı, kamudan özel sektöre kaynak aktarıldığı, firmaların risklerini azaltmaya yönelik bir girişim olduğu, riskin yatırımcı firmalardan alınarak halkın omuzlarına yüklendiği, bütçeden ayrılacak ödeneklerin Fon marifetiyle denetim dışı kaldığı, Fon'un yönetiminin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanınca seçilecek 5 kişiden oluşmasının çeşitli sakıncalara yol açacağı, enerji darboğazı olmadığı halde zaten kıt olan kaynaklarımızın niçin bir sektöre kanalize edildiği, mevcut küçük kapasiteli santrallerimizin neden çalıştırılmadığı gibi eleştiri ve sorular dile getirilmiştir.

Bu eleştiri ve sorulara Hükümet temsilcisince verilen cevaplar ve yapılan açıklamalarda; belli bir kamu hizmetinin yerine getirilmesi maksadıyla hem Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, hem de Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığı'nın görevlendirilmiş bulunmasının, birbirinin devamı sayılan hizmetlerde aksamalara sebep olduğu, bir yandan bu hizmetlerin rasyonel ve uyum içinde devamı engellenirken, bir yandan da kamuya götürülmesi gereken faaliyetlerde kesintiler meydana geldiği, bu nedenle, Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığı yerine, 3096 sayılı Kanun'un genel esprisine uygun olarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın görevlendirildiği, tasarı ile kurulması öngörülen Fon'un amacının 3096 sayılı

Kanuna göre üretimi, iletimi, dağıtımı ve ticareti yapılacak elektrik enerjisinde fiyat istikrarını sağlamak ve yine bu faaliyetlerle ilgili olarak araştırma, geliştirme, projeye tesis, üretim, ithalat hizmetleri ile finansman yetersizliğini karşılamak olduğu, elektrik maliyetleri arasındaki farkın Fon'a yatırılacağı, ufak potansiyellerin devreye sokulmasının bu sayede destekleneceği, Fon'un Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu'nun denetimine tabi olduğu, şu anda enerji darboğazı bulunmadığı, ancak gelecekte tekrar enerji darboğazına düşmek istemiyorsak 10 yıl içinde 24 milyar dolarlık yatırım yapmamız gerektiği belirtilmiştir.

Yapılan bu görüşmeler sonucunda tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek, Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metni esas alınmak suretiyle maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin Çerçeve 1 inci maddesi ile değiştirilen, 3096 sayılı Kanununun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Tesislerin işletilmesi ve devri..." ibaresi birinci fıkra ile birlikte düşünüldüğünde yanlış anlamalara sebep olabileceği düşüncesiyle, "Bu maddenin uygulaması..." şeklinde değiştirilmiş, Elektrik Enerjisi Fonu'nun yalnız Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını değil diğer Bakanlıkları da ilgilendiren yönleri bulunduğu, bu nedenle çıkarılacak yönetmeliğin Bakanlar Kurulunca çıkarılmasında fayda ve zorunluluk olduğu görüşünden hareketle "...ile ilgili hususlar..." ibaresinden sonra gelmek üzere "...Bakanlar Kurulunca..." ibaresi eklenmiş ve madde bu değişiklikler doğrultusunda yeniden düzenlenmiş,

Çerçeve 3 üncü maddesine bağlı Ek Madde 2, Fon'un biri Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanca, biri Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanca, üç üyesi de Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanınca tayin edilecek 5 kişilik yönetim kurulunca idare olunacağı ve sekreteryasını Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının yürüteceği şeklinde yeniden düzenlenmiş,

Ek Madde 3'de yer alan uygulanmayacak hükümlerle ilgili bölümden "...6245 Sayılı Harca Kanunu..." ile ilgili kısım, uygulamada bir takım aksaklıklara ve karışıklıklara meydan vermemek amacıyla madde metninden çıkarılmış ve madde bu doğrultuda yeniden düzenlenmiş,

Ek Madde 6'da yer alan "...Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca..." ibaresi, Elektrik Enerji Fonu'nun diğer Bakanlıkları da ilgilendiren yönleri bulunduğundan metinden çıkarılmış ve yerine, çıkarılacak yönetmeliğin Bakanlar Kurulunca çıkarılmasına imkân sağlamak amacıyla "Bakanlar Kurulunca..." ibaresi konmak suretiyle yeniden düzenlenmiştir.

3096 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasını değiştiren Çerçeve 2 nci maddesi, aynı Kanuna ek maddeler ekleyen Çerçeve 3 üncü maddesi ve bağlı Ek Madde 1, Ek Madde 4, Ek Madde 5 ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 4 ve 5 inci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Başlık yapılan değişiklikler doğrultusunda "3096 Sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti İle Görevlendirilmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü İle Aynı Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına ve Bu Kanuna Ek Maddeler Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı" şeklinde yeniden düzenlenmiştir.

Genel Kurul'un onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Yusuf Bozkurt Özal

Malatya

Katip

Mehmet Seven

Bilecik

Nihat Türker

Afyon

Hümi Ziya Postacı

Aydın

Muhalefet şerhim eklidir.

İ. Önder Kırılı

Balıkesir

Muhalefet şerhi ekli

Ayhan Uysal

Çanakkale

İsmail Şengün

Denizli

Töğay Gemalmaz

Erzurum

Abdulkadir Ateş

Gaziantep

Muhalefet şerhim ekte.

Ali Töpuş

İstanbul

Karşı oy yazısı eklidir.

Mustafa Şahin

Kayseri

Cemal Seymen

Nevşehir

Muhalefet şerhim eklidir.

Birsel Sönmez

Niğde

Sözcü

Reşit Ülker

İstanbul

Mehmet Deliceoğlu

Adıyaman

Ömer Okan Çağlar

Aydın

Fenni İslimyeli

Balıkesir

A. Şamil Kazokoğlu

Bolu

Ünal Akkaya

Çorum

Erdal Kalkan

Edirne

Muhalifim.

Muhalefet şerhim eklidir.

Mehmet Kahraman

Erzurum

Abdullah Aykon Doğan

Isparta

Muhalefet şerhim ekli.

Birgen Keleş

İzmir

Muhalefet şerhim eklidir.

Alaettin Kurt

Kocaeli

Muhalefet şerhi ekli.

Mahmut Öztürk

Niğde

Muhalefet şerhi ekli.

Şakir Seker

Sivas

Enis Tütüncü

Tekirdağ

Muhalefet şerhim eklidir.

KARŞI OY YAZISI

1. Kanunun 1 inci maddesi ile, 4.12.1984 tarihli ve 3096 sayılı Yasanın 5 inci maddesinin ikinci fıkrasını değiştiren, 26.4.1987 tarihli Kanun Hükmünde Kararname; dayanağı olan 2.2.1984 tarih ve 2977 sayılı yetki kanununun amacına, kapsamına ve ilkelerine açık biçimde aykırıdır.

2. 3096 sayılı Yasanın 5 inci maddesi ve bu maddede yapılan değişiklikler, sözkonusu kanunun amaç ve kapsam maddelerine aykırıdır.

3. Elektrik üretim tesislerinin işletilmesi ve devri ile ilgili düzenlemeler ulusal çıkarlarımıza aykırıdır.

4. Oluşturulan "Elektrik Enerjisi Fonu" için öngörülen kaynaklar; bütçeden ayrılacak ödenekler yanında, kamu mülkünden elde edilecek gelirleri de içermekte ve fon yönetimini Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanının atayacağı beş kişilik bir yönetim kuruluna vermektedir. Böylece Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve Bakanlar Kurulunun yetkilerine tecavüz sözkonusudur.

Yukarıda belirtilen konular Anayasamızda da aykırılıklar taşımaktadır. Bu nedenlerle yasanın tümüne karşı olduğumuzu arz ederiz.

Ali Topuz
İstanbul

Birgen Keleş
İzmir

Abdulkadir Ateş
Gaziantep

Enis Tütüncü
Tekirdağ

H. Ziya Postacı
Aydın

Erdal Kalkan
Edirne

Cemal Seymen
Nevşehir

İ. Önder Kızı
Balıkesir

MUHALEFET ŞERHİ

Kamu gelirlerinin, fon tesisi suretiyle, konsolide bütçe dışına çıkarılmasına, harcamaları 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye, 2886 sayılı Devlet İhale ve 6245 sayılı Harcırah kanunlarına tabi olmaksızın yapılmasına karşıyız. Elektrik tüketim bedellerinin özel sektör yoluyla tahsil edilmesi uygulanmasını sakıncalı buluyoruz.

A. Aykon Doğan
Isparta

Mahmut Öztürk
Niğde

Alaettin Kurt
Kocaeli

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına ve Bu Kanuna Ek Maddeler Eklennesine İlişkin Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 4.12.1984 tarihli ve 3096 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Tarifelerin tespitinde; yıllık işletme, bakım ve onarım giderleri, faiz ve kur farkı garantisiz verilmemiş ise kur farkları, teknik ve sermaye amortismanları, Elektrik Enerjisi Fonu için ayrılacak fon payı, diğer masraf ve harcamalar ile ortaklara dağıtılacak makul bir temettü için gerekli gelirin sağlanması esas alınır.”

MADDE 2. — 4.12.1984 tarihli ve 3096 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

**SANAYİ VE TEKNOLOJİ VE TİCARET
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN**

**PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

**3096 Sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışında-
ki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Da-
ğıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkın-
da Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine
Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabu-
lü ile Aynı Kanunun Bir Maddesinde Değişik-
lik Yapılmasına ve Bu Kanuna Ek Maddeler
Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı**

**MADDE 1. — 4.12.1984 Tarihli ve 3096 Sa-
yılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuru-
luşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve
Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun'**
un 5 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şe-
kilde değiştirilmiştir.

“Tesislerin işletilmesi ve devri ile ilgili hu-
suslar çıkarılacak yönetmelik çerçevesinde Enerji
ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nca yürütülür.

**MADDE 2. — 4.12.1984 Tarihli ve 3096 Sa-
yılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuru-
luşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve
Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkındaki Ka-
nunun 9 uncu maddesinin 2 nci fıkrası aşağı-
daki şekilde değiştirilmiştir.**

Tarifelerin tespitinde, yıllık işletme, bakım
ve onarım giderleri, faiz ve kur farkı garantisi
verilmemiş ise kur farkları, teknik ve sermaye
amortismanları, Elektrik Enerjisi Fonu için ay-
rılacak fon payı, diğer masraf ve harcamalar ile
ortaklara dağıtılacak makul bir temettü için ge-
rekli gelirin sağlanması esas alınır.

**MADDE 3. — 4.12.1984 Tarihli ve 3096 sa-
yılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuru-
luşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve
Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanu-
na aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.**

**3096 Sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışında-
ki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Da-
ğıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkın-
da Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine
Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiş-
tirilerek Kabulü ile Aynı Kanunun Bir Madde-
sinde Değişiklik Yapılmasına ve Bu Kanuna Ek
Maddeler Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı**

**MADDE 1. — 4.12.1984 Tarihli ve 3096 Sa-
yılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuru-
luşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve
Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanu-
nun 5 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki
şekilde değiştirilmiştir.**

Bu maddenin uygulanması ile ilgili husus-
lar Bakanlar Kurulunca çıkarılacak Yönetme-
lik çerçevesinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Ba-
kanlığınca yürütülür.

**MADDE 2. — Sanayi ve Teknoloji ve Ti-
caret Komisyonu metninin 2 nci maddesi aynen
kabul edilmiştir.**

**MADDE 3. — 4.12.1984 Tarihli ve 3096 sa-
yılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuru-
luşların Elektrik üretimi, iletimi, Dağıtımı ve Ti-
caredi ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanuna
aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.**

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

“EK MADDE 1. — Bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili araştırma, geliştirme, etüt, proje, denetim faaliyetleriyle, kurulacak tesislere finansman yönünden destek ve elektrik enerjisi fiyatlarında istikrar sağlamak üzere, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı nezdinde Elektrik Enerjisi Fonu adı altında bir fon kurulmuştur.

Fonun gelirleri şunlardır :

- a) Tabii kaynakların ve tesislerin kullanım hakkı karşılığı olarak alınacak bedeller,
- b) Elektrik enerjisi satış tarifelerinden ayrılacak paylar,
- c) Bütçeden ayrılacak ödenekler,
- d) Faiz gelirleri,
- e) İrat kaydedilen teminatlar,
- f) Projelerin denetimini yapmak üzere seçilen müşavir ücretlerini karşılamak amacıyla şirketlerden yapılan tahsilat,
- g) Diğer gelirler.

EK MADDE 2. — Elektrik Enerjisi Fonu, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı tarafından Bakanlık bünyesi içinde teşkil edilen beş kişilik bir yönetim kurulunca Kanunun amacına uygun olarak yönetilir.

EK MADDE 3. — Fonun işleyişi, 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 832 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine tabi değildir.

EK MADDE 4. — Fonun denetimi, 24.6.1983 tarihli ve 72 sayılı Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname esaslarına göre yapılır.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Elektrik Enerjisi Fonu

EK MADDE 1. — Bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili araştırma, geliştirme, etüt, proje, denetim faaliyetleriyle, kurulacak tesislere finansman yönünden destek ve elektrik enerjisi fiyatlarında istikrar sağlamak amacıyla Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı nezdinde Tüzelkişiliğe haiz Elektrik Enerjisi Fonu adı ile bir fon kurulmuştur.

Fonun Kaynakları Şunlardır.

- a) Tabii Kaynakların ve tesislerin kullanım hakkı karşılığı olarak alınacak bedeller.
- b) Elektrik Enerjisi satış tarifelerinde ayrılacak paylar,
- c) Bütçeden ayrılacak ödenekler,
- d) Faiz gelirleri,
- e) İrad kaydedilen teminatlar,
- f) Projelerin denetimini yapmak üzere seçilen müşavir ücretlerini karşılamak amacıyla şirketlerden yapılan tahsilat,
- g) İç ve dış krediler,
- h) Diğer gelirler.

Fonun Yönetimi

EK MADDE 2. — Elektrik Enerjisi Fonu Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bünyesinde kurulan ve 5 kişiden oluşan bir yönetim kurulu eliyle yönetilir.

Uygulanmayacak Kanunlar

EK MADDE 3. — Fonun işleyişi 1050 Sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu, 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu ve 6245 Sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine tabi değildir.

Fonun Denetimi

EK MADDE 4. — Fonun Denetimi 24.6.1983 Tarih ve 72 Sayılı Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Hakkında Kanun Hükümünde Kararname esaslarına tabidir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Elektrik Enerjisi Fonu

EK MADDE 1. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin Ek 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Fonun Yönetimi

EK MADDE 2. — Elektrik Enerjisi Fonu; üyelerinden biri Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanca, biri Devlet Planlama Teşkilatının bağlı olduğu Bakanca, üç üyesi de Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanınca tayin edilen 5 kişilik Yönetim Kurulunca idare olunur. Fonun sekreteryasını Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yürütür.

Uygulanmayacak Kanunlar

EK MADDE 3. — Fonun işleyişi 1050 Sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu ve 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi değildir.

Fonun Denetimi

EK MADDE 4. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin Ek 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

EK MADDE 5. — Fonun çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte gösterilir.”

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan	
T. Özal	
Devlet Bak. ve Başbakan Yrd.	Devlet Bakanı
A. Bozer	K. İnan
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı Y.
G. Taner	M. Yazar
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
I. Çelebi	M. Yazar
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
İ. Özarslan	S. Sert
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
E. Konukman	İ. Aştın
Adalet Bakanı	Millî Savunma Bakanı
M. O. Sungurlu	İ. S. Giray
İçişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı
A. Aksu	A. M. Yılmaz
Maliye ve Gümrük Bakanı	Millî Eğitim Bakanı
E. Pakdemirli	A. Akyol
Bayındırlık ve İskân Bakanı	Sağlık Bakanı
C. Altınkaya	H. Şuğın
Ulaştırma Bakanı	Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı
C. Tuncer	L. Kayalar
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	Sanayi ve Ticaret Bakanı
İ. Aykut	Ş. Yürür
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	Kültür Bakanı
F. Kurt	N. K. Zeybek
Turizm Bakanı	
İ. Aküzüm	

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Haciz Edilememesi

EK MADDE 5. — Fonun paraları ve malları haczedilemez,

Haciz Edilememesi

EK MADDE 5. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin Ek 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yönetmelik

EK MADDE 6. — Fonun gelirleri, giderleri, yönetimi ve fonla ilgili diğer hususlar Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Yönetmelik

EK MADDE 6. — Fonun gelirleri giderleri, yönetimi ve fonla ilgili diğer hususlar Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Yürürlük

MADDE 4. — Kanun Tasarısının 3 üncü Maddesi 4 üncü Madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük

MADDE 4. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 5. — Kanun tasarısının 4 üncü Maddesi 5 inci Madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 5. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

